

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธไทย

สอบ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๓

อถ นํ สตุถา นาย โมคคัลลาน ทวตถาย พทฺโธ มาลาปุณฺณ อหํ ทิ อสมชฺโร มม ชฺรํ
อณฺโณ วหิตฺถํ สมตฺถิ นาม นตฺถิ อนจฺจริยญฺเจตํ ยํ อิทานิ มม ชฺรํ วหิตฺถํ สมตฺถิ น ภเวยฺย
อเหตุกตฺริจฺฉานโยนินฺยํ นิพพตฺตกาเลปิ มม ชฺรํ อณฺโณ วหิตฺถํ สมตฺถิ นาโหสิเยวาติ วตฺวา กทา
ปน ภนฺเตติ เถเรน ปุณฺณํ อตฺตํ อahrti วา

ยโต ยโต ชฺร ชฺรํ ยโต คมภีรวตฺตตี

ตทาสฺสุ กณฺหํ ยฺยชฺชนตี สวาสฺสุ ตํ วทเต ชฺรนฺตี

อิทํ กณฺหอุสสาชาทกํ วิตถาเรตฺวา ปฺน ตทเว วัตถุ วิเสเสตฺวา ทสฺเสนโต

มนापเมว ภาเสยฺย นามนาปี กุทาจนํ

มนापํ ภาสมานสฺส ชฺรภารํ อุทพฺพหิ

ชนญจ นํ อลาภสิ เตน จตฺตมโน อหฺวติ

อิทํ นนฺทวิสาลชาตกํ วิตถาเรตฺวา กเถสิ ฯ กเถตฺวา จ ปน สตุถา ตํ รตนจฺงกมํ อภิริทฺติ ฯ ปฺรโต
ทฺวาทสโยชนิกา ปริสา อโหสิ ตถา ปจฺจโต จ อุตฺตรโต จ ทกฺขินโต จ อชฺฐกํ ปน
จตฺตพฺพิสตีโยชนิกา ฯ ปริสาย มชฺเฒ ภาควา ยมกปฎาฎิหาริยํ อกาลิ ฯ ตํ ปาลีโต ตาว เหว
เวทิตพฺพํ ฯ

อถ นํ สตุถา นายํ โมคคัลลาน ทวตถาย พทฺโธ **มลาปุณฺเณ** อหํ ทิ อสมชฺฐโร มม ชฺฐํ
อญญเณ วหิตฺตํ สมตฺถเณ นาม นตฺถิ อนจฺจริยญฺเจตฺตํ **ยํ** อิทานิ มม ชฺฐํ วหิตฺตํ สมตฺถเณ น ภาเวยฺย
อเหตุกตฺติรจฺฉานโยนินฺยํ นิพพตฺตกาเลปิ มม ชฺฐํ อญญเณ วหิตฺตํ สมตฺถเณ นาทฺลียิวาติ **วัตฺวา**

อถ กาลสตุตฺตมึ ใน กเถสิ สตุถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ
อาชฺยاتبท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ เถรํ ๆ อกถิตกมฺม ใน **วัตฺวา**

โมคคัลลาน อาลปน อัยํ วิเสสน ของ **มลาปุณฺเณ** ๆ **วุตฺตกมฺม** ใน
พทฺโธ ติตฺถิเยหิ อนนฺนิทกตฺตา ใน พทฺโธ ๆ กิตฺตท กมฺมวาทก น คัพฺพ
ปฏฺฐิเสธนตฺถ ตว สมฺปทาน ใน อตฺถาย ๆ สมฺปทาน ใน พทฺโธ

หิ คัพฺพ ทพฺพหิการณฺชตฺก อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาชฺยاتبท
กตฺตฺวาจก อสมชฺฐโร วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ

อญญเณ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยاتبท
กตฺตฺวาจก มม สามึสมฺพนฺธ ใน ชฺฐํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วหิตฺตํ ๆ
ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สมตฺถเณ นาม คัพฺพ สญฺญาชตฺก เข้ากัป สมตฺถเณ ๆ
วิเสสน ของ ปุคฺคโล

จ คัพฺพ วากุยารมฺภ เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน
โหติ ๆ อาชฺยاتبท กตฺตฺวาจก อนจฺจริยํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ

อิทานิ กาลสตุตฺตมึ ใน ภาเวยฺย ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน น ภาเวยฺย น
คัพฺพ ปฏฺฐิเสธ ใน ภาเวยฺย ๆ อาชฺยاتبท กตฺตฺวาจก **ยํ กิริยาปรามาส** มม
สามึสมฺพนฺธ ใน ชฺฐํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วหิตฺตํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน
สมตฺถเณ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล

อญญเณ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น อโหสิ น คัพฺพ
ปฏฺฐิเสธ ใน อโหสิ ๆ อาชฺยاتبท กตฺตฺวาจก อเหตุกตฺติรจฺฉานโยนินฺยํ
วิสยาธาร ใน นิพพตฺต- ปี คัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้ากัป นิพพตฺตกาเล ๆ
กาลสตุตฺตมึ ใน อโหสิ มม สามึสมฺพนฺธ ใน ชฺฐํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วหิตฺตํ
ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สมตฺถเณ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล เอว คัพฺพ
อวธารณ เข้ากัป อโหสิ อิติ คัพฺพ อาการ ใน **วัตฺวา** ๆ **ปุพฺพกาลกิริยา**
ใน ปุณฺณฺโณ

(หรือ เอตํ วิเสสน ของ
อสมตฺตตฺตํ ๆ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาชฺยاتبท
กตฺตฺวาจก อิทานิ กาล-
สตุตฺตมึ ใน อสมตฺต- มม
สามึสมฺพนฺธ ใน ชฺฐํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน วหิตฺตํ ๆ
ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน
อสมตฺต- อญฺญสฺส
วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ
ภาวาทิสฺมพนฺธ ใน
อสมตฺตตฺตํ อนจฺจริย
วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ)

กทา ปน ฆนเตติ เถเรน **ปฏฐฐ** อตีตํ อหริตวา
ยโต ยโต ครุ ชุรํ ยโต **คฆภีรวตตนี**
ตทา**สสุ** กณ्हํ ยุณชนติ สวาสสุ ตํ **วหเต** ชุรนติ
อิทํ กณ्हอุสฆาตกํ วิตถาเรตวา ปน ตเทว วตถุ **วิเสเสตวา** ทสเสนโต

ฆนเต อาลปน ปน คัพท วากุยารมฆ กทา กาลสตตตมี ใน อโหสิ
อณโณ วิเสสน ของ ปุคคโล ๑ สยกตตทา ใน น อโหสิ น คัพท ปฏฐเส
ใน อโหสิ ๑ อาชยตบท กตตุวากก ทว สามีสมพนท ใน ชุรํ ๑
อวตตกมม ใน วหิตุ ๑ ตุมตถสมปทาน ใน สมตถเ ๑ วิเสสน ของ
ปุคคโล อิติ คัพท อาการ ใน ปฏฐฐ เถเรน อนภิตกตตทา ใน **ปฏฐฐ ๑**
วิเสสน ของ สตถา อตีตํ อวตตกมม ใน อหริตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา
ใน วิตถาเรตวา

ยโต สอฆบท วิเสสน ของ กาลโต ๑ กาลสตตตมี ใน
อตถิ ครุ วิเสสน ของ ชุรํ ๑ สยกตตทา ใน อตถิ ๑
อาชยตบท กตตุวากก

ยโต วิเสสน ของ กาลโต ๑ กาลสตตตมี ใน อตถิ
คฆภีรวตตนี สยกตตทา ใน อตถิ ๑ อาชยตบท
กตตุวากก

สามิกา สยกตตทา ใน ยุณชนติ ๑ อาชยตบท
กตตุวากก ตทา กาลสตตตมี ใน ยุณชนติ **อสสุ คัพท**
ปทปุรณ กณ्हํ อวตตกมม ใน ยุณชนติ

โส วิเสสน ของ กณ्हโ ๑ สยกตตทา ใน **วหเต ๑**
อาชยตบท กตตุวากก อสสุ คัพท ปทปุรณ ตํ
วิเสสน ของ ชุรํ ๑ อวตตกมม ใน วหเต อิติ คัพท
สรูป ใน อิทํ กณ्हอุสฆาตกํ

อิทํ วิเสสน ของ กณ्हอุสฆาตกํ ๑ การิตกมม ใน วิตถาเรตวา ๑
ปุพพกาลกิริยา ใน ทสเสนโต ปน คัพท กิริยาวิเสสน ใน วิเสเสตวา เหว
คัพท อวธารณ เข้ากับ ตํ ๑ วิเสสน ของ วตถุ ๑ อวตตกมม ใน
ทสเสนโต **วิเสเสตวา** **กิริยาวิเสสน** ใน ทสเสนโต ๑ อพฆนตริกิริยา ของ
สตถา

มณาปเมว ภาเสยย

นามนาป กุทางนั

มณาป ภาสमानสุส

ครุการุ อุกุทพุททิ

ชนนญจ นั อลาภาลล

เตน จตตมโน อहुติ

อิทัง นนุทวิสาลาชาตัง วิตุถาเรตุวา กเถลล ๗

ปุกุคโล สยगतตทา ใน ภาเสยย ๑ อาชยาตบท
गतตุวาก เอว คัฟุท อวธารณ เข้กัป มณาป ๑
วิเสสน ของ วจัน ๑ อวตุตกมม ใน ภาเสยย
ปุกุคโล สยगतตทา ใน น ภาเสยย น คัฟุท ปฏิเสธ
ใน ภาเสยย ๑ อาชยาตบท गतตุวาก อมณาป
วิเสสน ของ วจัน ๑ อวตุตกมม ใน ภาเสยย
กุทางนั กาลสตุตมึ ใน ภาเสยย

(ทิ คัฟุท เหตุไซตก) นนุทวิสาโล สยगतตทา ใน
อุทพุททิ ๑ อาชยาตบท गतตุวาก **พราหฺมณสุส**
อนาทร ใน ภาสमानสุส ๑ **อนาทรกิริยา** มณาป
วิเสสน ของ วจัน ๑ อวตุตกมม ใน ภาสमानสุส
ครุการุ อวตุตกมม ใน อุทพุททิ
นนุทวิสาโล เหตุगतตทา ใน **อลาภาลล ๑ อาชยาตบท**
เหตุगतตุวาก ชนั อวตุตกมม ใน อลาภาลล นั
วิเสสน ของ พราหฺมณ ๑ การิตกมม ใน อลาภาลล
จ สองคัฟุท วากุยสมุจยตุถ เข้กัป **ครุการุ อุทพุททิ**
และ **ชนั นั พราหฺมณ อลาภาลล**

จ คัฟุท สมุปิณฺทนนตุถ โส วิเสสน ของ พราหฺมณ
๑ สยगतตทา ใน **อहु ๑ อาชยาตบท गतตุวาก** เตน
วิเสสน ของ ชนลาภาน ๑ เหตุ ใน อहु อตตมโน
วิกตีกตตทา ใน อहु อิติ คัฟุท สรูป ใน อิทัง
นนุทวิสาลาชาตัง

อิทัง วิเสสน ของ นนุทวิสาลาชาตัง ๑ อวตุตกมม ใน กเถลล วิตุถาเรตุวา
กิริยาวิเสสน ใน กเถลล ๗

กเถตวา จ ปน สตถา ตํ รตนจงกมํ อภिरूढि ॥ पुरोत त्वात्सयोनिका प्रिसा ओहलि तठा पञ्चोत्
ज उदुत्त्रोत् ज त्कचिन्तोत् ज उञ्जुं पन जत्पुषिस्तिथोनिका ॥ प्रिसाय मञ्जे षका यमकप्राग्ग्रिहियं
ओकालि ॥ तं पालीत् तवा ऐवं वेत्तिपुष्पं ॥

ज पन **सोङ्कप्प** **निपात्समुह** सतथा सयगतता इने अरिहृत्तु ॥
आखुयात्तभत्त गत्तुवाज्ज गेत्तुवा प्रीयसानकालकुरिया इने अरिहृत्तु तं विसेसन
खण्ण रत्तनजङ्गमं ॥ सम्पपापुणियम्म इने अरिहृत्तु ॥

त्वात्सयोनिका विसेसन खण्ण प्रीसा ॥ सयगतता इने ओहलि ॥
आखुयात्तभत्त गत्तुवाज्ज पुरोत्त तत्तियाविसेसन इने ओहलि

तठा **क्कप्प** **सम्पिणत्तनत्त** त्वात्सयोनिका विसेसन खण्ण प्रीसा ॥
सयगतता इने ओहलि ॥ आखुयात्तभत्त गत्तुवाज्ज पञ्चोत्तु गीत्तु उदुत्त्रोत्तु गीत्तु
तत्तियाविसेसन इने ओहलि **ज** **सामक्कप्प** **पत्तसमुञ्जयत्त** **खैक्क** **पञ्चोत्तु**
उदुत्त्रोत्तु **एत्त** **त्कचिन्तोत्तु**

पन क्कप्प पङ्कणत्तरोत्तत्त जत्पुषिस्तिथोनिका विसेसन खण्ण प्रीसा ॥
सयगतता इने ओहलि ॥ आखुयात्तभत्त गत्तुवाज्ज उञ्जुं कुरियाविसेसन इने
ओहलि ॥

षका सयगतता इने ओकालि ॥ आखुयात्तभत्त गत्तुवाज्ज **प्रिसाय**
सम्मत्तम्मत्त इने मञ्जे ॥ आचार इने ओकालि यमकप्राग्ग्रिहियं उदुत्तगम्म
इने ओकालि ॥

तं विसेसन खण्ण यमकप्राग्ग्रिहियं ॥ उदुत्तगम्म इने वेत्तिपुष्पं
पण्णत्तितेन अनण्हितगतता इने **वेत्तिपुष्पं** ॥ **कित्तभत्त** **गम्मवाज्ज** **पालीत्तु**
तत्तियाविसेसन इने वेत्तिपुष्पं तवा क्कप्प गीत्तु ऐवं क्कप्प गीत्तु कुरियाविसेसन
इने वेत्तिपुष्पं ॥